

Melanges.

Vraagt uitsluitend :

VERSCHURE'S

Boompjes 26, Rotterdam

Plantenboter „Mensur“.

Gezuiverd Rundvet.

Bak- en Braadvet.

O. E. VAN DIJK

KRUIDENIER

Dorpstraat - DOORN

DEGELIJKE BEDIENING

H. Westeneng

De Toko - Maarsbergen

Prima adres voor 1e klas

Kruidenierswaren

Comestibles

Chocolade

Bonbons

Tabak, Sigaren, enz. enz.

Concurrerende prijzen.

J. J. H. LAMMERTS

VAN BUEREN,

Neude 38-39, UTRECHT.

Zakken

Touwwerk

Dekkleeden

VACANT

Hellendoornsche Boomkwekerijen

C. G. BAL

Hellendoorn

Telef. 13

Vraagt geïllustreerde prijscourant of gratis advies. Speciaal Vruchtboomen.

Elke boom wordt, vóór hij de kwekerij verlaat, afgewasschen met een oplossing van vruchtboomcarbolineum, en de kwekerijen worden geregeld bespoten.

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN „VALKENHEIDE“

OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK

ONDER REDACTIE VAN DEN DIRECTEUR.

WEER DE TUCHT VAN DEN JONGEN NIET.

SPR. 29 : 19.

EN JEZUS ZEIDE: JONGELING, IK ZEG U, STA OP.

LUK. 7 : 14.

BESTUURSLEDEN :

Dr. J. TH. DE VISSER, 's Gravenhage, Voorzitter.	H. C. C. FRANCK, Veenhuizen, Ds. M. HEFTING, Elst (G.).
A. B. C. DUDOK DE WIT, Amsterdam, Vijgendam 2, Secretaris.	Mr. S. J. HOGERZEIL, 's Gravenhage.
Mr. J. Æ. A. LISMAN, 's Gravenhage, Sweelinckplein 71, Penningmeester.	Ds. J. W. A. KLINKHAMER BREDIUS, Baarn.
Ds. J. BARBAS, Hengelo (G.).	Mr. W. F. E. SPIERING, Arnhem.
Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND, 's Gravenhage.	Jhr. G. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht.
Directeur : D. NOORDAM.	

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN „VALKENHEIDE”

OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK

TELEF. INTERC. NO. 7

MAARSBERGEN

GIRONUMMER 51766

Kroniek.

Een Moeder vecht voor haar kind en verdedigt dat tegen iederen aanval. Doch daar is vechten en vechten.

Wanneer een Moeder haar jongen verdedigt door tegenover het vele donkere dat was in zijn leven te wijzen op de enkele lichtplekken die er zijn en er met warmte van spreekt, dat „die jonge toch zoo zacht is voor zijn zieke zussie”, dat ie toch zooveel van Moeder houdt en als deze schreit om hem, haar om den hals vliegt en eigener beweging onder tranen verzekert: „schrei maar niet moe, ik zal het nooit weer doen”, dan — dan voel je het Moederhart kloppen in het woord van verweer voor haar kind.

Doch als daar een jongen, die zijn leven sleet op de straat, omdat Moeder „nooit thuis was” wordt binnengebracht in 't gesticht en Moeder komt gauw eens vertellen, „dat heit 'm die fuile buurt gelapt, m'heir” want „thuis is Jantje altijd soo soet en dadelijk klaar om es een boodschappie te gaan doen voor moeder”, dan — dan vecht daar niet een Moeder voor haar kind, doch een ontrust gemoed kampt tot stilling van een beschuldigend geweten.

En vele moeders moeten vechten, niet omdat de liefde, doch omdat de onrust ze drijft.

* * *

Klein pieterig kereltje kwam binnen. Vrijmoedig zag hij rond en zijn groote beleefdheid waarmede hij op vragen antwoord gaf, ging hem grif van de tong, maar kwam niet uit het hart. „Zorg nou vooral, dat je beleefd bent tegen mijnheer,” had Moeder hem als laatsten raad mee gegeven. Des anderen daags onder de jongens hoorde mijnheer hem vloeken als een matroos. Maar nu zat hij netjes op zijn stoel en netjes antwoordde hij op alle vragen.

Waarom hij hier kwam?

Hij vertelt het u zelf.

„Ik heb een leelijk woord gezegd, tegen een melkboer, mijnheer.”

„Zoo, Jantje, en moest je daarom dan weg.”

„Ja, mijnheer, want hij zei het tegen de peliessie, mijnheer.”

„Dan heb je wel heel wat gezegd Jan, anders zou hij toch

niet naar de politie zijn gegaan, hé?"

"Nee, mijnheer, ik heb hem uitgescholden."

"En wat heb je nog meer gedaan, Jan?"

"Nog meer, mijnheer? Nee, mijnheer, niets meer mijnheer."

"Wat deed je den heelen dag, Jan? Vertel me dat eens."

"Ik ging den heelen dag naar school, mijnheer."

"En als je uit de school kwam, Jan?"

"Dan ging ik spelen op straat, mijnheer."

"Tot hoe laat speelde je dan op straat, Jan."

"Tot de avond, mijnheer."

"Ook wel als het donker was?"

"Ja mijnheer, tot acht uur of negen uur."

"Met wie speelde je dan, Jan?"

"Met de jongens uit de buurt, mijnheer."

"Ook wel met meisjes uit de buurt?"

"Ja... neen... neen mijnheer, nooit met meisjes hoor... neen mijnheer."

Onrustig zwierven zijn blikken door de kamer. We waren op gevaarlijk terrein. Erger kwaad dan „een leelijk woord tegen een melkboer" stond hier van Jan geschreven. Waar het hart echter nog niet vertrouwend geopend bleek, en de sleutel leugen nog het ontrust gemoed moest beveiligen gingen we daarop thans niet verder in.

"Waarom liep je altijd zoo lang op straat, Jan?"

"Om te spelen, mijnheer."

"Maar waarom ging je niet naar huis?"

"Naar huis, mijnheer....?"

"Ja, naar huis. Vond moeder dat dan maar goed, dat je zoo laat thuis kwam?"

"Moeder was toch nooit thuis, mijnheer."

"'s Avonds moeder niet thuis, Jan. Waar was ze dan?"

"Ja, mijnheer, uit werken. Of naar de vergadering, mijnheer."

* * *

"Och, mijnheer, de bureu, zie je.... Dat zijn me vijanden, mijnheer. Waarom weet ik niet, maar ze hebben wat tegen me."

"Maar juffrouw, begreep u dan niet dat je jongen daar op straat geen goed leerde?"

"Het kind was haast nooit op straat mijnheer."

"Waar was hij dan, moeder."

"Thuis mijnheer. Of bij m'n zuster," voegde ze er snel aan toe.

"Hoe weet u dat moeder? U was bijna elken avond weg en uw jongen liep langs de straat."

"Hij lag altijd in zijn bedje te slapen als ik thuis kwam," deed ze wat minder zeker.

"Als u thuis kwam, ja. Maar een uur vroeger?"

"Ja,.... mijnheer.... „Maar," viel ze eensklaps uit, „u geloof toch zeker de bureu niet. Laten die maar naar...."

"Waarom was u elken avond weg," onderbrak ik haar aanval op de bureu.

"Och, mijnheer, ik ben geheelonthoudster en nou vergaderden we 's avonds veel, dan eens met heel de vereeniging en dan weer eens zoo onderons.... Ja ziet u, mijnheer," meende ze als verontschuldiging te moeten zeggen, „ja ziet u, ik heb toen me man nog leefde veel ellende door dien drank ondervonden."

"Maar dacht je dan nooit aan je kind, dat daar alleen langs de straat liep, vrouw?"

"Hij liep niet langs de straat, mijnheer," hield ze weer vol. En dan opeens: „O mijnheer, je weet niet wat een goed kind of het is. Altijd zoo gehoorzaam. En altijd beleefd. Maar de bureu mijnheer, die hebben...."

* * *

Daar is een vreemd soort barmhartigheid in onze wereld. En ze wordt veel gevonden. Daar gaat een vrouw uit ter vergadering om over de redding van anderen te overleggen en verstaat niet, dat ze als moeder ten eersten plicht heeft voor haar kind te leven.

"Beginnend van Jeruzalem," was des Meesters gebod aan hen, die het Evangelie der wereld moesten indragen en een getrouwe overzetting van dat woord is: beginnend bij eigen huis en eigen kinderen!

Wij moeten als christenen in deze tijden van verwarring wel toezien, dat wij den arbeid vlak vóór onzen voet niet vergeten voor die, welke wat verder is gelegen en dáárdóór soms een bekoring heeft, welke het „alledaagsche" om ons heen schijnt te missen.

Vergaderingen bijwonen is niet altijd verkeerd, doch de wijze kent zijn tijd,

Spreker zijn, zelfs over paedagogische onderwerpen, kan nut geven, doch opvoeder zijn in eigen kring stelt aan verstand en hart zwaarder eischen.

* * *

Móeder zijn.

Daar kwam ze met ontroerde ziel uit groote stad, een paar uren sporens ver. Haar jongen was thuis geweest met verlof. En had gezondigd. Weer, als weleer, had hij genomen, wat zijne niet was.

Te laat had moeder ontdekt, wat geschied was en slapeloos bracht zij den nacht door, nadat haar jongen, als een dief, weer was heengegaan naar het gesticht. Wat moest ze doen?

Zou ze zwijgen?

Niemand wist wat geschied was dan zij en hij!

Moest zij spreken? De schande openbaren van haar eigen kind?

Haar eigen kind! Zou verzwijgen van zijn zonde zegen zijn voor hem?

De morgen deed haar besluiten terstond naar het gesticht te

gaan en den Directeur alles te zeggen, wat er gebeurd was.

Daar zat ze.

En schokkend vertelde ze: „Het is weer mis met Kees, mijnheer. Hij heeft geld genomen uit de spaarpot van zijn zusje. En nu had ik geen rust voordat gij het weet, wat hij gedaan heeft. O, mijnheer, als het kan straf mijn jongen niet te hard. . . . Maar ik durfde het toch niet verzwijgen. . . . dat zou voor hem niet goed zijn mijnheer, maar. . . . maar. . . . ik had ook voorzichtiger moeten zijn. . . . ik had dat doosje weg moeten bergen. . . . Hij zag het nu voortdurend staan. . . . 't Is ontzettend, mijnheer, dat hij zoo zijn verlof heeft verknoeid. . . . Ik vind het vreeselijk, dat hij zoo bij U terug moet komen. Maar het is beter, dat gij het alles weet, dan dat ik het verzwegen had. Maar straf hem niet te erg mijnheer?”

Toen ze ging, keerde zij zich in de deur nog even om en vraagde: „Mijnheer, wanneer zou ik hem nu weer een pakje mogen sturen, denkt u?”

Moeder zijn. . . .

* * *

Daar staat Kees op het bureau.

„Hoe heb je het gehad thuis, Kees?”

„Best, mijnheer.”

„Was alles goed, Kees?”

„Hoe bedoelt mijnheer dat?”

„Zijn er geen dingen gebeurd, die niet goed waren, Kees? : Héél even een aarzeling. Dan — met verraderlijke bitsheid —

„Ik zou niet weten wat, mijnheer.”

Rustig blijven we hem aanzien. Onrustig frommelt Kees met zijn pet, maar zwijgt.

„Kees, wat is er gebeurd?”

Te slap voor langeren weerstand, te weinig flink om te erkennen, komt er zeurig naar buiten zakken: „Ik heb wat geld gebruikt, mijnheer.”

Eerlijk berouw bleek niet wakker te roepen. Lam vond hij het, dat het was uitgekomen. Om zoo'n paar centen zoo'n drukte. Had hij het maar niet gedaan.

Daar ginder weent een moeder over het kwaad van haar jongen — en pleit clementie bij God en bij menschen.

Hier staat die jongen met bewogen gemoed? Ja! . . . daar is stille bitterheid in zijn denken tegen moeder, die om zoo'n kleinigheid zoo'n drukte maakt.

„De Ouders voeden 't kind
En brengen 't groot met smart;
De kleenen treen op 't kleed,
De grooten treen op 't hart.”

* * *

„Wat dwaalt op 's levens vlak,
Zoekt zacht Mijn Hand te leiden;
Die schapen zonder Schuts'
Zal Ik als Herder weiden.”

En in Zijn geest zijn vele van Zijn kinderen bezig te zoeken naar wat goeds voor onze dolende jeugd. Een paar van die prettige ervaringen moeten in ons overzicht vermeld.

We ontvingen uit Amsterdam een late Kerstcollecte. Desniettemin: hartelijk welkom waren de vijf en twintig gulden. En niet om de waarde van den zilverling alleen. De idee, die haar droeg, was bovenal verkwikkend.

De collecte was gehouden in de Kerstsamenkomsten der Jongeren van de A. M. J. C. te Amsterdam, die onder „heerlijke omstandigheden Kerstfeest vierden” en nu dachten aan anderen, welke minder bevoorrecht waren. „Daarom,” zoo meldde het vriendelijke begeleidend bericht, „deze gave van jongens, vóór jongens.”

Goed zoo, jonge vrienden, zegen zoeken voor anderen is de voorwaarde om zelf zegen te vinden.

Nu een geheel ander bericht en tòch — net zoo.

De Secretaris van Arnheims Armenraad is een Zwerper. Maar eene van een bijzondere soort. Hij zwerft door „liefdadig Nederland” en wat hij speurt aan barmhartigheid en naastenliefde neemt hij op en draagt het mee en draagt het uit tot anderen. De Heer Van Roekel dan, die tientallen Inrichtingen van Barmhartigheid bezocht, zich indacht den geest van dien arbeid, op projectieplaat vastlegde wat hij vond aan knusse interieurs of grootsche gebouwen, ook wel aan wijze spreuk of strenge regel, hij kwam tot ons om ons te vertellen van zijn ervaringen en te laten zien van het vele, dat hij had te zien gekregen. Een prachtavond, waarop jong en oud volop genoten en leerden. Laten zusterinrichtingen, welke wat goeds zoeken voor verpleegden en personeel den Heer van Roekel eens een aanzoek doen!

De eindindruk van onze jongens dien avond?

Verrassend!

Zij hadden onder veel ook gezien de lichamelijk gebrekkigen der Johannastichting. Ook de stakkers wier geest in nevelen is gehuld. Toen vertolkte Klaas, wat er leefde bij onze vrienden met zijn: 's jonge, 's jonge, dan zijn wij nog goed af.”

Die gedachte te wekken is een „kranige prestatie”!

* * *

„We hebben het nog zoo kwaad niet.” Dat is de sfeer, waarin met vrucht door den opvoeder kan worden gewerkt. Dankbaar mogen we wezen, dat die stemming — den stillen kankeraar niet te na gesproken! — in het algemeen wel onder onze jongens heerscht. Daarvan deed Dirk blijken.

Dirk is arm van geest. Dat is vooral op een dorp gelijk aan een voorwerp voor goedmoedigen spot of gemeene plagerij. Daarvan ondervond Dirk hier niets en hij voelt zich dan ook zóó gelukkig in de rust van het gesticht, dat hij op zijn kinderlijke manier het zijn ambtenaar verzekerde: „Ik wil hier altijd blijven. De jongens plagen je hier niet.”

Hoe ernstig dit was aan gevoeld bleek, toen Dirk deze week, voor de fouten uit het verleden, verschijnen moest voor den Kinderrechter. De trein naar de stad passeerde toen het dorp, waar Moeder woonde en Dirk was groot geworden. Toen van het kleine dorpstation werd gestopt begon Dirk luid te schreien. Wij dachten, begrijpelijk — dat sterk verlangen naar Moeder of stille heimwee naar huiselijke omgeving tot huilen dreef, doch toen Dirk door zijn tranen heen riep: „niet naar huis... ik wil weer naar 't gesticht... ik wil niet naar huis”, toen bleek ons dat wij ons vergisten.

Dat hij het goed had schreef ook Jaap in zijn eersten brief. Wel niet met vaardige pen, maar — hij schreef het toch en duidelijk ook. Luister maar:

„Broers en zusters

Kweet dadelijk niet meer te zenden.

Ja nu weet ik het wel.

Ik ben nog springleventig.

Het gaat ook best. Vier woorden slechts. Hoe gaat het met u. Ik zit te schrijven om een hoek van de tafel. Even wagten. Even bedenken. We kunnen van trippleks hout alles maken en viguurzagen, Daar zijn we safons met bezig.

Nou weet u er alles van.

Hartelijk gegroet
Jaap.”

Mijn lezer: nu weet u er alles van. We moeten maar eindigen.

N.

De Weldadigheidspostzegels voor het Kind.

De opbrengst.

Volgens voorloopige opgaven hebben de Weldadigheidspostzegels voor het Kind ditmaal opgebracht ruim f. 157.000. De opbrengst der prentbriefkaarten zal ongeveer f. 23.000 bedragen, zoodat in totaal een opbrengst van ruim f. 180.000 te verwachten is.

Verleden jaar waren de cijfers voor de postzegels f. 110.742,25 en voor de briefkaarten f. 16.454,55, tezamen f. 127.196,88.

De voorloopige indruk, dat de actie dit jaar bijzonder goed slaagde wordt door de eerste cijfers op schitterende wijze bevestigd. De Centrale Propaganda-Commissie betuigt aan allen, die aan het welslagen dezer actie hebben medegewerkt haren oprechten dank.

De verdeling der opbrengst.

De Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw heeft bepaald, dat de opbrengst der Weldadigheidspostzegels voor het Kind zou zijn ten bate van het bescherming en hulpbehoevende kind in het algemeen, met uitzondering van de zuigelingenverzorging. De Centrale Propaganda Commissie roept op alle vereenigingen, die verzorgen: zieke, zwakke, blinde, doove, doofstomme, achterlijke, idiote, gebrekkige, verwaarloosde of misdadige kinderen, zich aan te melden uiterlijk 15 Februari a.s. bij de secretaresse: *Jkvr. Mr. M. J. E. B. Alting von Geusau, Nicolotstraat no. 17, den Haag.* Aan de Vereenigingen, die zich reeds hebben aangemeld of die reeds eerder een aandeel uit de opbrengst ontvingen worden deze week de formulieren ter invulling toegezonden.

Nederlandsch Bijbelgenootschap.

Het Jaarverslag van bovengenoemd Genootschap is weder verschenen, ditmaal als een boekje van 135 blz. Het bevat de handelingen der Algemeene Vergadering, verslagen van Binnen- en Buitenland, rekening en verantwoording, eenige toespraken, tabellen enz.

Er blijkt uit, dat er een paar duizend contribuanten bijgekomen zijn, en een dozijn nieuwe Afdeelingen in den lande zijn opgericht. Verder dat er door die Afdeelingen voor ongeveer f. 25.000 meer aan Bijbels werd verspreid dan opbrengst ontvangen; — dat er weder verscheidene nieuwe en goedkoope uitgaven werden uitgegeven enz. Hoewel er een stijging was van een f. 5.000 aan inkomsten uit de Afdeelingen, sluit „Winst- en Verliesrekening” met een nadeelig saldo van ruim 7 mille.

Voor bevordering van Bijbelgebruik zijn Bijbelgidsen en -roosters op groote schaal verspreid; Bijbeltentoonstellingen gehouden met veel belangstelling op verschillende plaatsen; alsook samenkomsten met en zonder lichtbeelden.

Over het werk in Indië in de Bijbelvertaling aldaar, worden onderscheidene mededeelingen gedaan; en bij de verslagen treffen o.a. een interessante rede van Prof. Böhl over „Opgravingen op Bijbelschen bodem” (blz. 7—10) en de belangwekkende plannen der Jeugd-Commissie om den Bijbel onder de jeugd ingang te doen vinden, met besprekingen dienaangaande (blz. 22—29). Zoo is het boekje ook voor breeder kring van buitenstaanders wel van beteekenis. Het wordt op aanvraag gratis toegezonden uit het Bijbelhuis, Heerengracht, Amsterdam.

Statistiek der verpleegden.
Toestand op 31 Januari 1930.

Verpleegd in de Stichting :		
Regeeringsjongens	112	
Pupillen van „Valkenheide”	11	
Voor particuliere rekening	24	147
Elders geplaatst onder ons toezicht :		
Regeeringsjongens	33	
Pupillen van „Valkenheide”	3	36
Totaal der ingeschrevenen :		
Meerderjarig geworden	514	
Teruggegeven aan Ouders, Voogden of Regeering	28	
Overleden	7	549
Totaal opgenomen sedert de opening van „Valkenheide” op 4 Oct. 1912 (hoogste stamboeknummer)		732

Giftenlijst.

Ingekomen bijdragen in Januari 1930.

v. d. V. te M. f 2.50, H. te H. f 3, Ds. v. d. H. te G. f 2, Ds. W. d. L. te G. L. f 4, Ds. L. te A. f 15.03, Mej. K. te A. f 5, Gr. v. R. te A. f 10, Mej. L. te Z. f 10, N.N. te R. f 2.50, Prov. Ziekenhuis Santpoort f 10, F. E. v. V. te L. f 11.73, Ds. K. te R. f 1, Ds. v. M. te W. f 1, Ds. d. P. te Z. f 35.50.

Ned. Herv. Gemeenten: Woudsend f 11.40, Berkel en Rodenrijs f 41.43, Linschoten f 7.50, Ooij f 3.75, Apeldoorn f 25; Kloetinge f 17.60, Noordeloos f 24, Asperen f 3.50, Batenburg f 7.50, Bemmel f 24.10, Weesp f 53.61, Heinenoord f 5, Steenwijk f 20; Kleverskerke f 2.50, IJmuiden-Oost f 7.50, Wolphaartsdijk f 15, N. Loosdrecht f 2, Hellendoorn f 25, Dinxperlo f 46.62, Zwammerdam f 5, Kantens (Gr.) f 5, Ellecom f 20, Delfshaven f 25, Zevenbergen f 10, Holten f 22.50, Middelburg f 22, Nijeveen f 5 en Dalfts en f 10.

Vriendelijk verzoek om contributie en abonnementsgeld te willen storten op onze girorekening!